

“Cau la nit”

Alumnes de tercer- Escola de Bordils

ÍNDIX

- 1. DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA I CONTEXT EN QUÈ S'HA DESENVOLUPAT**
- 2. OBJECTIUS**
- 3. NOMBRE D'ALUMNES QUE HI HA PARTICIPAT**
- 4. VALORACIÓ DE L'ACTIVITAT PER PART DE LES MESTRES**
- 5. COMPETÈNCIES BÀSIQUES TREBALLADES I ÀREES CURRICULARS**
- 6. RECURSOS HUMANS I MATERIALS**
- 7. TEMPORITZACIÓ**

1. DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

Peça audiovisual de caire emocional sobre l'espai més proper dels alumnes: **l'escola**.

Pels alumnes de tercer, la nit representa un escenari inquietant i misteriós i, si transcorre a l'escola, la parella resulta d'allò més atractiu. Aquesta és la proposta que fan un dia a les seves mestres. La curiositat inicial és el despertar d'un imaginari col·lectiu que deriva en una convocatòria per quedar-se una nit a l'escola i descobrir-la. Viure plegats com la tarda fina i la foscor omple tots els racons, apropa el grup, fa aflorar sensibilitats i les pors prenen noves dimensions. Sense adonar-nos-en es fa fosc, necessitat de silencis per endinsar-nos en el moment. Càmeres en mà i a l'espera d'un pla que ens sedueixi. Aquell vespre ens va fascinar i ens vàrem conjurar perquè no fos l'últim. Uns mesos més tard, vam repetir l'experiència disposats a filmar la llum canviant, el vent, el cel, els sons, els arbres, els ocells, les ombres,... com l'escola es transforma a aquelles hores. Malgrat la fascinació pel moment, els nens es varen afrontar a una tasca complexa en haver de prendre moltes decisions: buscar l'enquadrament - decidir què volem que es vegi i se senti en allò que filmarem i fotografiarem-, pensar on posar la càmera, decidir en quin moment es comença i es para la gravació, ... i fer-ho amb les complicitats del grup.

El treball posterior va tenir un recorregut més llarg en el temps: la selecció dels plans i l'elaboració dels textos es va anar fent al llarg del curs. Per a la redacció dels textos va ser necessari recórrer als escrits i al recull de converses de les dues nits de rodatge, paraules i expressions que van fer-se un lloc aquelles nits carregades d'admiració i sorpresa. El text definitiu parteix d'aquell recull íntim i personal, i creix amb el grup. Buscar expressions, sinònims i metàfores que donin un to poètic i s'ajusti a la peça es converteix en un joc literari i, preparar-nos per recitar-los i enregistrar-los en intrèpids rapsodes.

Abans del dia de rodatge, és molt important el visionat de petits fragments de films de grans cineastes, així com la lectura de textos de caire molt divers que ens conviden a observar, investigar, escriure, seleccionar, retratar i filmar espais, arbres i meteorologies, compartir i redescobrir el patrimoni proper a través de paraules, poemes, tradicions i memòries. Combinant

l'experimentació cinematogràfica amb l'exploració de l'entorn aprenem a mirar d'una altra manera. El treball d'imatge a l'escola propicia el descobriment per part dels nens del cinema entès com a art, creació i cultura i alhora, desenvolupar les potències pedagògiques de la creació cinematogràfica en el context educatiu: creativitat i capacitat d'innovar; atenció a la realitat i capacitat d'apreciar-la; autonomia i capacitat de cooperar i treballar en equip; assumpció de responsabilitats individuals i col·lectives; autoestima, il·lusió, rigor, expectatives sobre un mateix i sobre el grup del qual forma part; coneixement, reconeixement i respecte vers realitats diverses; reflexió sobre les pròpies emocions i les dels altres; capacitat d'argumentar, escoltar i dialogar.

2. OBJECTIUS

- Apropar-se de manera pràctica i reflexiva al cinema i a les seves fases creatives: ideació, planificació, rodatge i muntatge.
- Acostar els alumnes a l'art cinematogràfic i als valors que li són inherents: treball en equip, constància, capacitat d'espera, imaginació i sensibilitat.
- Aprendre a mirar la realitat amb atenció. Aprendre a enquadrar.
- Conèixer els principals paràmetres de la càmera de vídeo i de la càmera de fotos.
- Conèixer els elements necessaris per a la creació d'un pla: la tria del lloc, la tria de la distància i de l'angle amb que volem filmar o fotografiar, l'enquadrament, la tria del moment en què volem començar a filmar i l'atzar, l'imprevist, allò que pot succeir durant el rodatge.
- Conscienciar als alumnes de la reflexió necessària en el moment d'enquadrar.
- Treballar el consens en la presa de decisions.
- Fomentar l'esperit crític per saber seleccionar.
- Visionar i analitzar fragments de pel·lícules documentals de grans cineastes.
- Saber comunicar oralment (conversar, escoltar i expressar-se), per escrit i amb els llenguatges audiovisuals.
- Crear material en diferents formats, escrits, orals, fotogràfics i cinematogràfics.

- Reconèixer les funcions del programa de gravació Audacity i de muntatge audiovisual Premièr.
- Consolidar la plena integració de les noves tecnologies en el procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Saber treballar en equip distribuint-se equitativament les tasques i responsabilitzar-se del treball.
- Mantenir la curiositat, la motivació i la il·lusió per aprendre, per investigar, per part d'alumnes i mestres.

3. NOMBRE D'ALUMNES QUE HI HAN PARTICIPAT

“Cau la nit” és fruit d'un treball dels vint-i-sis alumnes de tercer que s'ha enriquit de moltes vivències i maneres de mirar. Els alumnes s'han fet grans mentre la feien – la varen iniciar quan feien 2n i s'ha acabat el 1r trimestre de 3r-, i això ha anat aportant una riquesa que no havíem previst. És una experiència vital i poètica del grup, però també de l'escola en la mesura que formarà part d'una exposició col·lectiva. Ha estat una vivència important, la descoberta del seu espai quotidià, de nit, buida i silenciosa va ser màgica; però sobretot per la dimensió emocional que ha adquirit quan la Dolors, tutora del grup i ànima de l'escola, va morir l'octubre passat quan s'estava tancant la peça. És per tant, per a ells i per a tot el claustre, una peça singular que ens transporta a un espai en temps i fa reviure una presència que ha deixat un gran buit en tots nosaltres.

4. VALORACIÓ DE L'ACTIVITAT PER PART DE LES MESTRES

La motivació per la descoberta de l'escola a la nit ha estat el motor del treball que presentem. En l'elaboració de la peça, s'hi reflecteix l'imaginari dels alumnes d'abans de l'experiència. Les diferents vivències convergeixen en la concreció de les propostes a mesura que pensen què hi trobaran. Aquestes primeres idees creixen i s'enriqueixen quan es comparteixen i es confronten amb l'experiència viscuda durant les nits de gravació a l'escola. Aquesta experiència va prenent forma i es consolida com una vivència literària i per tant d'aprenentatge. Viure l'escola a la nit

representa una experiència més en les relacions que mantenim amb el nostre entorn, contribueix a crear arrelament, identitat i estima per conèixer i créixer.

El vaivé de reflexions personals i de grup és constant i es retroalimenta. La peça és una creació del grup que es nodreix del treball autònom i cooperatiu fent que tots i cada un la reconegui com a seva.

Aquesta peça audiovisual formarà part de la 2a exposició del “Descobrim Bordils” que es durà a terme la tardor del 2019. Aquesta exposició-recorregut propicia la participació dels ciutadans a la vida cultural de l’escola i del poble, articulada a través dels projectes fotogràfics i audiovisuals i centrats en l’exploració i el coneixement del patrimoni.

5. COMPETÈNCIES BÀSIQUES TREBALLADES I ÀREES CURRICULARS

Aquesta activitat es desenvolupa dins el marc del Projecte d’escola Descobrim Bordils. En els projectes es dóna importància al procés. Aquesta manera de treballar ens permet generar en els alumnes inquietud per saber i ampliar el seu coneixement del món; cercar respostes a preguntes que es formulen a partir de la investigació; potenciar l’autonomia; interaccionar amb els altres: conversant, comparant i revisant els mateixos punts de vista inicials; treballar de forma interdisciplinària -on intervenen diferents competències i amb la llengua com a eix vertebrador de tots els aprenentatges-. Des d’aquest plantejament interdisciplinari les competències treballades són:

Competències de l’àmbit artístic: Percepció i escolta; expressió, interpretació i creació; i societat i cultura. Els vincles més directes són a través del “veure” i “fer” cinema. El veure, perquè a través dels referents, es capacita a l’alumne a comprendre, valorar, i apreciar el cinema que li posem a l’abast, un cinema que el fa ser pacient i observador, i al mateix temps el culturitza. Un cinema que educa la mirada i els fa ser crítics i reflexius amb el món que els envolta. Aquest “veure” sempre en relació amb el “fer”, el crear, la praxis. En la pràctica de creació, tant individual com col·lectiva es fa evident el potencial d’un llenguatge que no tan sols dota a l’alumne de coneixements propis de la disciplina, sinó que el cinema esdevé per l’alumnat un llenguatge expressiu, que fa aflorar emocions i sentiments i potencia la creativitat. El procés de

creació d'una peça cinematogràfica esdevé un aprenentatge natural, en si mateix, i significatiu perquè es fa realitat a través de la vivència.

Competències de l'àmbit cultura i valors: L'àmbit de cultura i valors, té un vincle directe en relació als aspectes afectius i actitudinals que desenvolupa. Sobretot aquelles competències adreçades a: millorar l'autonomia personal de l'alumnat en la deliberació reflexiva, asserenada i amb criteris, fomentar el pensament crític, la presa de decisions, el ser capaç de presentar i debatre els propis punts de vista de forma argumentada, el diàleg i el treball en equip cooperatiu.

Competències de l'àmbit lingüístic: Dins l'àmbit lingüístic incideix en la dimensió expressió escrita i comunicació oral. Escriure per comunicar, reflexionar. La proposta afavoreix la pràctica de diferents tipologies de textos: reflexius, descriptius, narratius i poètics, per ser enregistrats i formar part de la creació audiovisual. Tanmateix, la comunicació oral es fa present en les presentacions públiques que es fan en contextos escolars i en el poble.

Competències de l'àmbit social: La proposta apropa a l'alumne al coneixement, valor i respecte del patrimoni cultural del seu entorn i també contribueix en la dimensió ciutadana perquè afavoreix l'esperit crític i de compromís de l'alumnat en totes les fases del procés i per tant incideix en formar la seva autonomia per ser un ciutadà crític i creatiu.

ÀREES CURRICULARS

Aquestes competències es relacionen amb les àrees de llengua catalana; educació artística (visual i plàstica); coneixement del medi natural, social i cultura; educació per al desenvolupament personal.

6. RECURSOS HUMANS I MATERIALS

Recursos humans

Les dues mestres tutores del grup han acompanyat i viscut l'experiència com una oportunitat d'aprenentatge rica i motivadora pel grup, han sabut posar en valor aquesta inquietud i generar espais de conversa propicis a compartir.

Les famílies s'han implicat en la mesura que part d'aquest treball s'ha realitzat en horari no escolar. Això ha representat desplaçaments i canvis en les dinàmiques familiars. La comunitat educativa comparteix el projecte d'una escola oberta al poble i en aquest sentit, els vilatans podran veure la peça realitzada i gaudir-la ben aviat.

Recursos materials

Càmeres de filmar, càmeres de fotos, gravadora, tríode, ordinador i programa d'edició de vídeo.

7. TEMPORITZACIÓ

La idea va sorgir el curs passat, quan els alumnes feien segon i s'ha finalitzat al el primer trimestre d'aquest curs escolar. El procés de creació ha comportat diferents tipus d'agrupaments i sessions de treball.

Curs 2017-2018

D'octubre a desembre

- Escriure la seva idea del que és l'escola de nit: treball individual.
- Fer les primeres propostes: petit grup (6/7 alumnes).
- Fotografiar i filmar plans de nit a l'escola, i reflexió de l'experiència: petits i mig grup.
- Enregistrar aquells sons ambients que configuren l'espai: petit grup

De gener a l'abril

- Analitzar els diferents plans filmats i seleccionar els que han de configurar la peça i l'ordre: grups petits.
- Fotografiar i filmar nous plans de nit a l'escola, i reflexió de l'experiència: petits i mig grup.
- Enregistrar aquells sons ambients que configuren l'espai: petit grup

De maig a juny

- Muntatge en paper: grups petits
- Elaboració dels textos: grups petits
- Gravació del text que acompanya la peça (veus en of de les alumnes)

Curs 2018-2019

D'octubre a novembre

- Muntatge amb ajuda d'alumnes de sisè: grups petits
- Visionat del muntatge i valoració personal per millorar-lo: mig grup.
- Visionar el segon muntatge amb els canvis fets: grup classe.
- Pensar títol: mig i gran grup.
- Visionar peça acabada i valoració: gran grup.